Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/790

8.3.2024

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/790

z 28. februára 2024,

ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

po porade s Európskou centrálnou bankou,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([1]),

keďže:

(1) Komisia vo svojom oznámení z 24. septembra 2020 nazvanom Únia kapitálových trhov pre ľudí a podniky – nový akčný plán (ďalej len „akčný plán ÚKT“) oznámila svoj zámer predložiť legislatívny návrh na zriadenie nepretržitého elektronického toku aktuálnych údajov, ktorý má zaručiť komplexný prehľad cien a objemu kapitálových finančných nástrojov a finančných nástrojov podobných kapitálovým nástrojom obchodovaných na všetkých obchodných miestach v Únii (ďalej len „konsolidovaný informačný systém“). Rada vo svojich záveroch z 2. decembra 2020 k akčnému plánu ÚKT vyzvala Komisiu k podnecovaniu intenzívnejšej investičnej činnosti v Únii posilnením dostupnosti a transparentnosti údajov podrobnejším posúdením možností riešenia prekážok brániacich zavedeniu konsolidovaného informačného systému v Únii.

(2) Komisia vo svojom oznámení z 19. januára 2021 nazvanom Európsky hospodársky a finančný systém: podpora otvorenosti, sily a odolnosti potvrdila svoj zámer zlepšiť, zjednodušiť a ďalej harmonizovať rámec transparentnosti trhov s cennými papiermi ako súčasť preskúmania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ ([2]) a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 ([3]). V rámci snáh o posilnenie medzinárodnej úlohy eura Komisia tiež oznámila, že táto reforma bude zahŕňať návrh a zavedenie konsolidovaného informačného systému, a to najmä pre emisie podnikových dlhopisov, s cieľom zvýšiť sekundárne obchodovanie s dlhovými nástrojmi denominovanými v eurách.

(3) Súbežne s preskúmaním smernice 2014/65/EÚ sa nariadenie (EÚ) č. 600/2014 mení nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/791 ([4]), ktoré odstraňuje hlavné prekážky brániace vzniku konsolidovaného informačného systému. Uvedené nariadenie zavádza povinné prispievanie údajmi poskytovateľovi konsolidovaného informačného systému a zlepšuje kvalitu údajov okrem iného harmonizáciou synchronizácie obchodných hodín.

([1]) Pozícia Európskeho parlamentu zo 16. januára 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 20. februára 2024.

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84).

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/791 z 28. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014, pokiaľ ide o zvýšenie transparentnosti údajov, odstránenie prekážok vzniku konsolidovaných informačných systémov, optimalizáciu obchodovacích povinností a zákaz prijímania platby za tok pokynov (Ú. v. EÚ L, 2024/791, 8.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/791/oj).

Okrem toho zavádza zlepšenia pre obchodovacie povinnosti a zákaz praxe prijímať platby za vykonávanie pokynov od určitých klientov na určitom mieste výkonu alebo za postúpenie pokynov týchto klientov akejkoľvek tretej strane na ich vykonanie na určitom mieste výkonu (ďalej len „platba za tok pokynov“). Keďže smernica 2014/65/EÚ obsahuje aj ustanovenia týkajúce sa konsolidovaného informačného systému a transparentnosti, zmeny nariadenia (EÚ) č. 600/2014 by sa mali premietnuť aj do smernice 2014/65/EÚ.

(4) V článku 1 ods. 7 smernice 2014/65/EÚ sa vyžaduje, aby systémy a platformy, v rámci ktorých môžu navzájom pôsobiť viaceré záujmy tretích strán o obchodovanie, pokiaľ ide o kúpu a predaj finančných nástrojov (ďalej len „multilaterálne systémy“), vykonávali svoju činnosť v súlade s požiadavkami na regulované trhy, multilaterálne obchodné systémy (ďalej len „MTF“) alebo organizované obchodné systémy (ďalej len „OTF“). Ako však Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (ďalej len „ESMA“) zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([5]) preukázal vo svojej záverečnej správe z 23. marca 2021 o fungovaní organizovaných obchodných systémov, z trhovej praxe vyplynulo, že zásada multilaterálnej obchodnej činnosti, ktorá si vyžaduje povolenie, sa v Únii nedodržiava, čo vedie k nerovnakým podmienkam medzi multilaterálnymi systémami, ktoré majú povolenie pôsobiť ako regulovaný trh, MTF alebo OTF, a multilaterálnymi systémami, ktoré príslušné povolenie nemajú. Okrem toho prináša táto situácia niektorým účastníkom trhu právnu neistotu, pokiaľ ide o regulačné očakávania týkajúce sa takýchto multilaterálnych systémov. S cieľom zabezpečiť účastníkom trhu zrozumiteľnosť, zachovať rovnaké podmienky, zlepšiť fungovanie vnútorného trhu a zaistiť jednotné uplatňovanie požiadavky, aby hybridné systémy vykonávali multilaterálne obchodné činnosti len vtedy, keď majú povolenie pôsobiť ako regulovaný trh, MTF alebo OTF, by sa mal obsah článku 1 ods. 7 smernice 2014/65/EÚ presunúť zo smernice 2014/65/EÚ do nariadenia (EÚ) č. 600/2014. Vzhľadom na vyňatie multilaterálnych systémov z rozsahu pôsobnosti článku 1 ods. 7 smernice 2014/65/EÚ a ich začlenenie do rozsahu pôsobnosti nariadenia (EÚ) č. 600/2014 je vhodné presunúť do uvedeného nariadenia aj vymedzenie pojmu „multilaterálny systém“.

(5) V článku 2 ods. 1 písm. d) bode ii) smernice 2014/65/EÚ sa osoby obchodujúce na vlastný účet oslobodzujú od požiadavky na udelenie povolenia na výkon činnosti investičnej spoločnosti alebo úverovej inštitúcie, pokiaľ tieto osoby nie sú členmi alebo účastníkmi regulovaného trhu alebo MTF alebo nemajú priamy elektronický prístup na obchodné miesto. Od nefinančných subjektov, ktoré sú členmi alebo účastníkmi regulovaného trhu alebo MTF na účely vykonávania transakcií, pokiaľ ide o riadenie likvidity, alebo na účely znižovania rizík priamo súvisiacich s obchodnou činnosťou alebo činnosťou podnikového (treasury) financovania, by sa nemalo vyžadovať, aby získali povolenie pôsobiť ako investičná spoločnosť, keďže takáto požiadavka by bola neprimeraná. Pokiaľ ide o priamy elektronický prístup na obchodné miesto, v článku 17 ods. 5 a článku 48 ods. 7 smernice 2014/65/EÚ sa vyžaduje, aby poskytovatelia priameho elektronického prístupu mali povolenie na výkon činnosti investičnej spoločnosti alebo úverovej inštitúcie. Investičné spoločnosti alebo úverové inštitúcie, ktoré poskytujú priamy elektronický prístup, zodpovedajú za zabezpečenie toho, že ich klienti dodržiavajú požiadavky stanovené v článku 17 ods. 5 a článku 48 ods. 7 smernice 2014/65/EÚ. Uvedená funkcia monitorovania je účinná a klienti poskytovateľa priameho elektronického prístupu vrátane osôb obchodujúcich na vlastný účet vďaka tomu nemusia podliehať smernici 2014/65/EÚ. Okrem toho by sa odstránením uvedenej požiadavky prispelo k vytvoreniu rovnakých podmienok medzi osobami usadenými v Únii na jednej strane a osobami usadenými v tretej krajine, ktoré vstupujú na miesta v Únii prostredníctvom priameho elektronického prístupu, pre ktorý sa podľa smernice 2014/65/EÚ nevyžaduje povolenie, na druhej strane.

(6) V článku 18 ods. 7 smernice 2014/65/EÚ sa vyžaduje, aby MTF a OTF mali aspoň troch reálne aktívnych členov alebo používateľov. Táto požiadavka by sa mala vzťahovať na všetky multilaterálne systémy. Preto by sa mala táto požiadavka rozšíriť na regulované trhy.

(7) V smernici 2014/65/EÚ sa stanovuje, že investičná spoločnosť sa má považovať za systematického internalizátora len vtedy, ak vykonáva svoje činnosti na organizovanom, frekventovanom, systematickom a významnom základe alebo ak si zvolí možnosť (opt-in) podliehať režimu systematického internalizátora. Frekventovaný, systematický a významný základ sa určuje na základe kvantitatívnych kritérií. To vedie k nadmernej záťaži pre investičné spoločnosti, ktoré sú povinné vykonať posúdenie, a pre orgán ESMA, ktorý je povinný uverejniť údaje na účely posúdenia. Posúdenie na základe týchto kritérií by sa preto malo nahradiť kvalitatívnym posúdením. Vzhľadom na to, že nariadenie (EÚ) č. 600/2014 sa mení tak, aby boli systematickí internalizátori vylúčení z rozsahu pôsobnosti

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

požiadaviek na predobchodnú transparentnosť pre nekapitálové nástroje, by sa kvalitatívne posúdenie systematických internalizátorov malo vzťahovať len na kapitálové nástroje. Investičná spoločnosť by však mala mať možnosť rozhodnúť (opt-in) sa, že sa stane systematickým internalizátorom pre nekapitálové nástroje.

(8) Článok 27 ods. 3 a 6 smernice 2014/65/EÚ obsahuje požiadavku, aby miesta výkonu uverejňovali správy so zoznamom údajov týkajúcich sa povinnosti vykonať pokyny za najvýhodnejších podmienok pre klienta („vykonanie za najvýhodnejších podmienok“). Z dôkazov a spätnej väzby od zainteresovaných strán vyplýva, že uvedené správy sa čítajú len zriedka a neumožňujú investorom ani iným používateľom uvedených správ uskutočňovať zmysluplné porovnania na základe informácií, ktoré sú v nich uvedené. Preto sa smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 ([6]) na dva roky pozastavuje platnosť požiadavky na podávanie správ podľa článku 27 ods. 3 smernice 2014/65/EÚ na účely preskúmania tejto požiadavky. Nariadením (EÚ) 2024/791 sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 s cieľom odstrániť prekážky, ktoré bránia vzniku konsolidovaného informačného systému. Údaje, ktoré má konsolidovaný informačný systém šíriť, sú európska najlepšia kúpna a predajná cena, poobchodné informácie týkajúce sa transakcií s akciami a fondami obchodovanými na burze a poobchodné informácie týkajúce sa transakcií s dlhopismi a mimoburzovými derivátmi. Uvedené informácie možno použiť na preukázanie vykonania za najvýhodnejších podmienok. Požiadavka na podávanie správ stanovená v článku 27 ods. 3 smernice 2014/65/EÚ už teda nebude relevantná a mala by sa odstrániť.

(9) Článok 27 smernice 2014/65/EÚ tiež obsahuje všeobecnejšie ustanovenia týkajúce sa vykonania za najvýhodnejších podmienok. Rozdielne výklady uvedeného článku zo strany vnútroštátnych príslušných orgánov však viedli k rozdielnym prístupom k uplatňovaniu požiadaviek na vykonanie za najvýhodnejších podmienok a k dohľadu nad trhovými postupmi. Tento rozdielny prístup je obzvlášť zjavný v rôznych spôsoboch, akými sú regulované postupy týkajúce sa prijímania platby za tok pokynov v celej Únii. Nariadenie (EÚ) 2024/791, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014, zakazuje investičným spoločnostiam, aby prijímali takéto platby v celej Únii. Zo spätnej väzby od regulačných orgánov a zainteresovaných strán však vyplynulo, že by bolo taktiež prínosom ďalej objasniť požiadavky na vykonanie za najvýhodnejších podmienok v prípade profesionálnych klientov. Orgán ESMA by preto mal vypracovať návrh regulačných technických predpisov týkajúcich sa kritérií, ktoré sa majú zohľadniť na účely stanovenia a posúdenia účinnosti politiky vykonávania pokynov podľa článku 27 ods. 5 a 7 smernice 2014/65/EÚ, a to s prihliadnutím na rozdiel medzi retailovými a profesionálnymi klientmi.

(10) Správne fungovanie konsolidovaného informačného systému závisí od kvality údajov, ktoré poskytovateľ konsolidovaného informačného systému prijíma. V nariadení (EÚ) č. 600/2014 sa stanovujú požiadavky na kvalitu údajov, ktoré by prispievatelia do konsolidovaného informačného systému mali dodržiavať. S cieľom zabezpečiť, aby investičné spoločnosti a organizátori trhu prevádzkujúci MFT alebo OTF a regulované trhy skutočne dodržiavali uvedené požiadavky, by mali členské štáty požadovať, aby takéto investičné spoločnosti, organizátori trhu a regulované trhy mali na tento účel zavedené potrebné opatrenia.

(11) Prijímanie kvalitných údajov je mimoriadne dôležité pre fungovanie konsolidovaného informačného systému a vnútorného trhu a vyžaduje, aby všetky subjekty prispievajúce údajmi a poskytovateľ konsolidovaného informačného systému svoje údaje synchronizovane označovali časovou pečiatkou, a teda aby synchronizovali svoje obchodné hodiny. Nariadením (EÚ) 2024/791 sa preto mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 tak, aby sa požiadavka, ktorá sa podľa smernice 2014/65/EÚ uplatňuje iba na obchodné miesta a ich členov, účastníkov alebo používateľov, rozšírila na systematických internalizátorov, subjekty určené na zverejňovanie, schválené mechanizmy zverejňovania a poskytovateľov konsolidovaných informačných systémov. Keďže táto požiadavka je teraz stanovená v nariadení (EÚ) č. 600/2014, môže sa zo smernice 2014/65/EÚ odstrániť.

([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/338 zo 16. februára 2021, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o požiadavky na informácie, správu produktov a obmedzenia pozícií, a smernice 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/878, pokiaľ ide o ich uplatňovanie na investičné spoločnosti, v záujme pomoci pri obnove po kríze spôsobenej ochorením COVID-19 (Ú. v. EÚ L 68, 26.2.2021, s. 14).

(12) V rámci, ktorým sa upravujú trhy Únie s finančnými nástrojmi, sa na vnútroštátnej úrovni v súlade s článkami 69 a 70 smernice 2014/65/EÚ vykonáva dohľad nad viacerými hmotnoprávnymi požiadavkami stanovenými v nariadení (EÚ) č. 600/2014 a ukladajú sankcie a opatrenia. Nariadením (EÚ) 2024/791 sa mení nariadenie (EÚ) č. 600/2014 tak, aby obsahovalo nové pravidlá týkajúce sa mechanizmu objemového prahu, povinného prispievania údajov poskytovateľovi konsolidovaného informačného systému, noriem kvality údajov, ktorým prispievatelia podliehajú, a zákazu prijímania platieb za tok pokynov. Keďže za dohľad nad príslušnými subjektmi zodpovedajú vnútroštátne orgány, tieto nové zásadné požiadavky by sa mali doplniť do zoznamu ustanovení, v súvislosti s ktorými majú členské štáty stanoviť sankcie na vnútroštátnej úrovni, uvedeného v smernici 2014/65/EÚ.

(13) Smernica 2014/65/EÚ obsahuje pravidlá, ktorými sa od obchodných miest vyžaduje, aby zaviedli mechanizmy určené na obmedzenie nadmernej volatility na trhoch, najmä zastavenie obchodovania a cenové rozpätia. Extrémne okolnosti, ktorým boli trhy s energetickými derivátmi a komoditnými derivátmi vystavené počas energetickej krízy v roku 2022, však viedli k ďalšej kontrole týchto mechanizmov a ukázali, že v súvislosti s aktiváciou týchto mechanizmov príslušnými obchodnými miestami v Únii chýba transparentnosť, ako sa zdôraznilo v odpovedi orgánu ESMA z 22. septembra 2022 na žiadosť Komisie o poskytnutie poradenstva na riešenie nadmernej volatility na trhoch s energetickými derivátmi. Účastníci trhu by mali prospech z ďalších informácií a väčšej transparentnosti, pokiaľ ide o okolnosti, ktoré vedú k zastaveniu alebo obmedzeniu obchodovania, a o zásady, ktoré majú regulované trhy zohľadniť na účely stanovenia hlavných technických parametrov na zastavenie alebo obmedzenie obchodovania. Orgán ESMA by mal prostredníctvom návrhu regulačných technických predpisov stanoviť zásady, ktoré majú regulované trhy zohľadniť na účely stanovenia hlavných technických parametrov na zastavenie alebo obmedzenie obchodovania. Vzhľadom na dôležitosť zabezpečenia riadneho obchodovania by si regulované trhy mali ponechať širokú diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o to, ktoré mechanizmy použiť a aké parametre stanoviť pre tieto mechanizmy. Okrem toho by príslušné vnútroštátne orgány mali starostlivo monitorovať využívanie týchto mechanizmov obchodnými miestami a v náležitých prípadoch využívať svoje právomoci v oblasti dohľadu.

(14) V nadväznosti na energetickú krízu v roku 2022 a z nej vyplývajúce vyššie a častejšie výzvy na dozabezpečenie a extrémnu volatilitu je opodstatnené komplexné posúdenie primeranosti celkového rámca pre trhy s komoditnými derivátmi, pre trhy s emisnými kvótami a pre trhy s derivátmi na emisné kvóty. Takéto posúdenie by malo mať strategické zameranie a zohľadniť likviditu a riadne fungovanie trhov s komoditnými derivátmi, emisnými kvótami a derivátmi na emisné kvóty v Únii, aby sa zabezpečilo, že rámec upravujúci tieto trhy bude vhodný na daný účel s cieľom uľahčiť energetickú transformáciu a zaistiť potravinovú bezpečnosť a schopnosť trhov odolávať vonkajším otrasom. Komisia by pri vykonávaní svojej analýzy mala zohľadniť aj to, že trhy s komoditnými derivátmi zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby účastníci trhu mohli riadne riadiť riziká vznikajúce z ich obchodných činností, a že je veľmi dôležité stanoviť správne parametre na zabezpečenie toho, aby Únia mala konkurencieschopné likvidné trhy s komoditnými derivátmi, ktoré zabezpečia otvorenú strategickú autonómiu Únie a plnenie Európskej zelenej dohody. S ohľadom na tieto ciele by Komisia mala najprv posúdiť, či režimy obmedzení pozícií a mechanizmy kontroly nad riadením pozícií napomohli predchádzaniu zneužívaniu trhu a podpore riadneho stanovovania cien a podmienok vyrovnania. V rámci tohto posúdenia by sa malo tiež uviesť, do akej miery sa vznikajúce trhy s energetickými derivátmi mohli v Únii rozvíjať.

Po druhé, Komisia by mala posúdiť kritériá na určenie toho, kedy sa má činnosť považovať za vedľajšiu k hlavnej obchodnej činnosti na úrovni skupiny, s prihliadnutím na celkovú likviditu na trhoch s komoditnými derivátmi, emisnými kvótami a derivátmi na emisné kvóty a na ich riadne fungovanie. Energetické spoločnosti čoraz viac preberajú úlohu tvorcov trhu na trhoch s energetickými derivátmi. Komisia by preto mala zohľadniť celkový vplyv výnimky týkajúcej sa vedľajšej činnosti tým, že sa zameria nielen na udelenie povolenia, ale aj na vplyv prudenciálnych požiadaviek stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 ([7]) a povinností týkajúcich sa zúčtovania, marže a zabezpečenia kolaterálom podľa nariadenia Európskeho parlamentu

([7]) Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2033 z 27. novembra 2019 o prudenciálnych požiadavkách na investičné spoločnosti a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 575/2013, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 806/2014 (Ú. v. EÚ L 314, 5.12.2019, s. 1).

a Rady (EÚ) č. 648/2012 ([8]). Po tretie, Komisia by mala posúdiť, do akej miery by sa údaje o transakciách na trhoch s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty mohli zbierať na úrovni jediného subjektu zberu a harmonizovať v nariadeniach (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 648/2012 z hľadiska počtu dátových polí, formátu, technológií predkladania údajov, postupov technického potvrdenia a príjemcov údajov. Jediným subjektom zberu by mohol byť poskytovateľ konsolidovaného informačného systému pre deriváty. Komisia by mala posúdiť, ktoré údaje o transakciách by boli relevantné pre verejnosť a ako by sa tieto údaje o transakciách čo najlepšie šírili.

(15) Komisia by mala byť splnomocnená prijať regulačné technické predpisy, ktoré vypracuje orgán ESMA, pokiaľ ide o: kritériá, ktoré sa majú zohľadniť pri stanovovaní a posudzovaní účinnosti politiky vykonávania pokynov; zásady, ktoré majú regulované trhy zohľadniť pri stanovení svojich mechanizmov na zastavenie alebo obmedzenie obchodovania; a informácie, ktoré majú regulované trhy zverejňovať o okolnostiach vedúcich k zastaveniu alebo obmedzeniu obchodovania vrátane parametrov pre zastavenie obchodovania, ktoré majú regulované trhy oznamovať príslušným orgánom. Komisia by mala prijať tieto regulačné technické predpisy prostredníctvom delegovaných aktov podľa článku 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v súlade s článkami 10 až 14 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.

(16) Keďže ciele tejto smernice, a to zlepšenie transparentnosti na trhoch s finančnými nástrojmi a zvýšenie medzinárodnej konkurencieschopnosti kapitálových trhov Únie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(17) Smernica 2014/65/EÚ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice 2014/65/EÚ

Smernica 2014/65/EÚ sa mení takto:

1. V článku 1 sa vypúšťa odsek 7.

2. V článku 2 ods. 1 písm. d) sa bod ii) nahrádza takto:

„ii) sú členmi alebo účastníkmi regulovaného trhu alebo MTF s výnimkou nefinančných subjektov, ktoré vykonávajú transakcie na obchodnom mieste, ak tieto transakcie sú súčasťou riadenia likvidity alebo sú objektívne merateľné ako transakcie znižujúce riziká priamo súvisiace s obchodnou činnosťou alebo činnosťou podnikového (treasury) financovania týchto nefinančných subjektov alebo ich skupín;“.

3. V článku 4 sa odsek 1 mení takto:

a) bod (19) sa nahrádza takto:

„(19) ‚multilaterálny systém‘ je multilaterálny systém v zmysle článku 2 ods. 1 bodu 11 nariadenia (EÚ) č. 600/2014;“

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

b) bod (20) sa nahrádza takto:

„(20) ‚systematický internalizátor' je investičná spoločnosť, ktorá na organizovanom, frekventovanom a systematickom základe obchoduje na vlastný účet s kapitálovými nástrojmi vykonávaním pokynov klientov mimo regulovaného trhu, MTF alebo OTF bez toho, že by prevádzkovala multilaterálny systém, alebo ktorá si zvolí (opt-in) status systematického internalizátora."

4. Článok 27 sa mení takto:

a) odsek 2 sa vypúšťa;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Pokiaľ ide o finančné nástroje, na ktoré sa vzťahujú obchodovacie povinnosti stanovené v článkoch 23 a 28 nariadenia (EÚ) č. 600/2014, členské štáty vyžadujú, aby investičná spoločnosť po vykonaní pokynu v mene klienta informovala klienta o mieste, kde bol pokyn vykonaný.";

c) odsek 6 sa vypúšťa;

d) odsek 7 sa nahrádza takto:

„7. Členské štáty požadujú, aby investičné spoločnosti, ktoré vykonávajú pokyny klientov, monitorovali účinnosť svojich opatrení na vykonávanie pokynov a politiky vykonávania pokynov na účely identifikácie a v náležitých prípadoch nápravy akýchkoľvek nedostatkov. Členské štáty najmä požadujú, aby takéto investičné spoločnosti pravidelne vyhodnocovali, či miesta výkonu zahrnuté do politiky vykonávania pokynov poskytujú klientovi najlepší možný výsledok, alebo či musia svoje opatrenia na vykonávanie pokynov zmeniť. Členské štáty požadujú od investičných spoločností, aby oznámili klientom, s ktorými majú pretrvávajúci klientsky vzťah, všetky podstatné zmeny svojich opatrení na vykonávanie pokynov alebo politiky vykonávania pokynov.";

e) odsek 10 sa nahrádza takto:

„10. Orgán ESMA vypracuje návrh regulačných technických predpisov s cieľom stanoviť kritériá, ktoré sa majú zohľadniť pri stanovovaní a posudzovaní účinnosti politiky vykonávania pokynov podľa odsekov 5 a 7, pričom zohľadní, či sa pokyny vykonávajú v mene retailových alebo profesionálnych klientov.

Tieto kritériá zahŕňajú aspoň:

a) faktory určujúce výber miest výkonu zahrnutých do politiky vykonávania pokynov;

b) frekvenciu posudzovania a aktualizácie politiky vykonávania pokynov;

c) spôsob identifikácie tried finančných nástrojov uvedených v odseku 5.

Orgán ESMA predloží návrh týchto regulačných technických predpisov Komisii do 29. decembra 2024.

Komisii sa udeľuje právomoc doplniť túto smernicu prijatím regulačných technických predpisov uvedených v prvom pododseku v súlade s článkami 10 až 14 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010."

5. V článku 31 ods. 1 sa dopĺňa tento pododsek:

„Členské štáty požadujú, aby investičné spoločnosti a organizátori trhu prevádzkujúci MTF alebo OTF mali zavedené opatrenia na zabezpečenie plnenia noriem kvality údajov podľa článku 22b nariadenia (EÚ) č. 600/2014."

6. V článku 47 ods. 1 sa dopĺňajú tieto písmená:

„g) mal zavedené opatrenia na zabezpečenie plnenia noriem kvality údajov podľa článku 22b nariadenia (EÚ) č. 600/2014;

h) mal aspoň troch reálne aktívnych členov alebo používateľov, pričom každý z nich má možnosť vstupovať so všetkými ostatnými do interakcie, pokiaľ ide o tvorbu cien."

7. Článok 48 sa mení takto:

a) odsek 5 sa mení takto:

i) prvý pododsek sa nahrádza takto:

„Členské štáty vyžadujú, aby regulovaný trh mohol dočasne zastaviť alebo obmedziť obchodovanie v mimoriadnych situáciách alebo v prípade významného pohybu ceny finančného nástroja na danom trhu alebo súvisiacom trhu počas krátkeho obdobia a aby vo výnimočných prípadoch mohol zrušiť, zmeniť alebo opraviť akúkoľvek transakciu. Členské štáty vyžadujú, aby regulovaný trh zabezpečil, že parametre pre zastavenie alebo obmedzenie obchodovania sú vhodne nastavené spôsobom, ktorý zohľadní likviditu jednotlivých tried a podtried aktív, povahu trhového modelu a typy používateľov a ktorý je dostačujúci na to, aby sa zabránilo významným narušeniam riadneho obchodovania.“;

ii) dopĺňajú sa tieto pododseky:

„Členské štáty vyžadujú, aby regulovaný trh na svojom webovom sídle zverejňoval informácie o okolnostiach, ktoré viedli k zastaveniu alebo obmedzeniu obchodovania, a o zásadách stanovenia hlavných technických parametrov, ktoré sa na to použili.

Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, keď regulovaný trh nezastaví alebo neobmedzí obchodovanie, ako sa uvádza v prvom pododseku, napriek tomu, že významný pohyb ceny finančného nástroja alebo súvisiacich finančných nástrojov viedol k narušeniu podmienok obchodovania na jednom alebo viacerých trhoch, príslušné orgány mohli prijať vhodné opatrenia na obnovenie normálneho fungovania trhov vrátane použitia právomocí v oblasti dohľadu uvedených v článku 69 ods. 2 písm. m) až p).“;

b) odsek 12 sa mení takto:

i) v prvom pododseku sa dopĺňajú tieto písmená:

„h) zásady, ktoré majú regulované trhy zohľadniť pri stanovení svojich mechanizmov na zastavenie alebo obmedzenie obchodovania v súlade s odsekom 5, pričom sa zohľadňuje likvidita rôznych tried a podtried aktív, povaha trhového modelu a typy používateľov, a to bez toho, aby bola dotknutá diskrečná právomoc regulovaných trhov pri stanovovaní týchto mechanizmov;

i) informácie, ktoré majú regulované trhy zverejňovať, vrátane parametrov pre zastavenie obchodovania, ktoré majú regulované trhy oznamovať príslušným orgánom, podľa odseku 5.“;

ii) druhý a tretí pododsek sa nahrádzajú takto:

„Orgán ESMA predloží návrh týchto regulačných technických predpisov Komisii do 29. marca 2025.

Komisii sa udeľuje právomoc doplniť túto smernicu prijatím regulačných technických predpisov uvedených v prvom pododseku v súlade s článkami 10 až 14 nariadenia (EÚ) č. 1095/2010.“;

c) odsek 13 sa vypúšťa.

8. V článku 49 ods. 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Pokiaľ ide o akcie s medzinárodným identifikačným číslom cenných papierov (ďalej len ‚ISIN‘) vydaným mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len ‚EHP‘) alebo akcie, ktoré majú ISIN z EHP a s ktorými sa obchoduje na obchodnom mieste v tretej krajine v miestnej mene alebo v mene, ktorá nie je menou EHP, ako sa uvádza v článku 23 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 600/2014, pre ktoré sa obchodné miesto, ktoré je najvýznamnejším trhom z hľadiska likvidity, nachádza v tretej krajine, môžu regulované trhy stanoviť rovnakú veľkosť tiku, aká sa uplatňuje na danom mieste.“

9. Článok 50 sa vypúšťa.

10. Článok 57 sa mení takto:

a) názov sa nahrádza takto:

„**Obmedzenia pozícií v komoditných derivátoch a mechanizmy kontroly nad riadením pozícií v komoditných derivátoch a derivátoch na emisné kvóty**“;

b) v odseku 8 sa prvý pododsek mení takto:

i) úvodná časť sa nahrádza takto:

„Členské štáty zabezpečia, aby investičná spoločnosť alebo organizátor trhu prevádzkujúci obchodné miesto, na ktorom sa obchoduje s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty, uplatňovali mechanizmy kontroly nad riadením pozícií, čo zahŕňa aj právomoci obchodného miesta:“;

ii) písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) získavať od osôb informácie vrátane všetkých relevantných dokumentov o veľkosti a účele pozície alebo expozície, do ktorej vstúpili, ako aj informácie o konečných alebo podkladových vlastníkoch, akýchkoľvek dojednaniach o zhode a akýchkoľvek súvisiacich aktívach alebo záväzkoch na podkladovom trhu vrátane prípadných pozícií držaných v derivátoch na emisné kvóty alebo pozícií držaných v komoditných derivátoch založených na rovnakom podkladovom aktíve a s rovnakými charakteristikami na iných obchodných miestach a v ekonomicky rovnocenných OTC kontraktoch prostredníctvom členov a účastníkov;“

11. Článok 58 sa mení takto:

a) odsek 1 sa mení takto:

i) prvý pododsek sa mení takto:

— úvodná časť sa nahrádza takto:

„Členské štáty zabezpečia, aby investičná spoločnosť alebo organizátor trhu prevádzkujúci obchodné miesto, na ktorom sa obchoduje s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty:“,

— písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) zverejňovali:

i) pokiaľ ide o obchodné miesta, na ktorých sa obchoduje s opciami, dve týždenné správy, z ktorých jedna nezahŕňa opcie, so súhrnnými pozíciami držanými jednotlivými kategóriami osôb v prípade rôznych komoditných derivátov alebo derivátov na emisné kvóty, s ktorými sa obchoduje na ich obchodnom mieste, v ktorých sa uvedie počet dlhých a krátkych pozícií podľa týchto kategórií, ich zmeny od predchádzajúcej správy, percentuálny podiel celkových otvorených záujmov za každú kategóriu a počet osôb držiacich pozíciu v každej kategórii v súlade s odsekom 4;

ii) pokiaľ ide o obchodné miesta, na ktorých sa neobchoduje s opciami, týždennú správu týkajúcu sa prvkov stanovených v bode i);“,

ii) dopĺňa sa tento pododsek:

„Členské štáty zabezpečia, aby investičná spoločnosť alebo organizátor trhu prevádzkujúci obchodné miesto, na ktorom sa obchoduje s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty, oznamovali správy uvedené v prvom pododseku písm. a) príslušnému orgánu a orgánu ESMA. Orgán ESMA následne centrálne uverejní informácie uvedené v týchto správach.“;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„Členské štáty zabezpečia, aby investičné spoločnosti obchodujúce s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty mimo obchodného miesta poskytovali ústrednému príslušnému orgánu uvedenému v článku 57 ods. 6 alebo, ak ústredný príslušný orgán neexistuje, príslušnému orgánu obchodného miesta, na ktorom sa obchoduje s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty, minimálne každý deň kompletný zoznam svojich pozícií držaných v ekonomicky rovnocenných OTC kontraktoch, ako aj pozícií svojich klientov a klientov ich klientov až po konečného klienta v súlade s článkom 26 nariadenia (EÚ) č. 600/2014 a v náležitých prípadoch v súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011.“;

c) v odseku 4 sa prvý pododsek mení takto:

i) úvodná časť sa nahrádza takto:

„Osoby držiace pozície v komoditnom deriváte alebo deriváte na emisné kvóty klasifikuje investičná spoločnosť alebo organizátor trhu prevádzkujúci toto obchodné miesto podľa povahy ich hlavnej činnosti, pričom sa zohľadní akékoľvek príslušné povolenie, ako:“

ii) písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) v prípade derivátov na emisné kvóty prevádzkovatelia, ktorí sú povinní dodržiavať ustanovenia smernice 2003/87/ES.“;

d) v odseku 5 sa štvrtý pododsek nahrádza takto:

„V prípade derivátov na emisné kvóty podávanie správ nemá vplyv na povinnosť dodržiavať ustanovenia smernice 2003/87/ES.“

12. Článok 70 ods. 3 sa mení takto:

a) v písmene a) sa vypúšťa bod xxx);

b) písmeno b) sa mení takto:

i) vkladá sa tento bod:

„iia) článok 5;“

ii) bod v) sa nahrádza takto:

„v) článok 8 ods. 1;

va) článok 8a ods. 1 a 2;

vb) článok 8b;“

iii) bod vii) sa nahrádza takto:

„vii) článok 11 ods. 1 druhý pododsek prvá veta, článok 11 ods. 1a druhý pododsek, článok 11 ods. 1b a článok 11 ods. 3 štvrtý pododsek;

viia) článok 11a ods. 1 druhý pododsek prvá veta a článok 11a ods. 1 štvrtý pododsek;“

iv) body ix), x) a xi) sa nahrádzajú takto:

„ix) článok 13 ods. 1 a 2;

x) článok 14 ods. 1, 2 a 3;

xi) článok 15 ods. 1 prvý pododsek, druhý pododsek prvá a tretia veta a štvrtý pododsek, článok 15 ods. 2 a článok 15 ods. 4 druhá veta;“

v) bod xiii) sa vypúšťa;

vi) bod xiv) sa nahrádza takto:

„xiv) článok 20 ods. 1 a 1a a článok 20 ods. 2 prvá veta;“

vii) vkladajú sa tieto body:

„xvia) článok 22a ods. 1 a 5 až 8;

xvib) článok 22b ods. 1;

xvic) článok 22c ods. 1;“

viii) bod xxi) sa nahrádza takto:

„xxi) článok 28 ods. 1;“

ix) bod xxiv) sa nahrádza takto:

„xxiv) článok 31 ods. 3;“

x) vkladá sa tento bod:

„xxviia) článok 39a;“.

13. V článku 90 sa dopĺňa tento odsek:

„5. Komisia po konzultácii s orgánom ESMA, orgánom EBA a agentúrou ACER predloží Európskemu parlamentu a Rade správy obsahujúce komplexné posúdenie trhov s komoditnými derivátmi, emisnými kvótami a derivátmi na emisné kvóty. V týchto správach sa posúdi aspoň pre každý z týchto prvkov ich príspevok k likvidite a riadnemu fungovaniu trhov Únie s komoditnými derivátmi, emisnými kvótami alebo derivátmi na emisné kvóty:

a) režimy obmedzení pozícií a mechanizmov kontroly nad riadením pozícií na základe údajov, ktoré príslušné orgány poskytli orgánu ESMA v súlade s článkom 57 ods. 5 a 10;

b) prvky uvedené v článku 2 ods. 4 druhom a treťom pododseku tejto smernice a kritériá na určenie toho, kedy sa má činnosť považovať za vedľajšiu k hlavnej obchodnej činnosti na úrovni skupiny podľa delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/1833 (*), s prihliadnutím na možnosť osôb uvedených v článku 2 ods. 1 písm. j) tejto smernice uzatvárať transakcie na účinné znižovanie rizík priamo súvisiacich s obchodnou činnosťou alebo činnosťou podnikového (treasury) financovania, uplatňovanie požiadaviek od 26. júna 2026 na investičné spoločnosti špecializované v oblasti komoditných derivátov alebo emisných kvót alebo ich derivátov, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2019/2033, a požiadavky na finančné protistrany stanovené v nariadení (EÚ) č. 648/2012;

c) v prípade transakcií na trhoch s komoditnými derivátmi alebo derivátmi na emisné kvóty, kľúčové prvky na získanie harmonizovaného súboru údajov, zber údajov o transakciách jediného subjektu zberu a príslušné informácie o údajoch o transakciách, ktoré sa majú zverejniť, a ich najvhodnejší formát.

Komisia predloží:

— správu uvedenú v prvom pododseku písm. b) tohto odseku do 31. júla 2024 a

— správy uvedené v prvom pododseku písm. a) a c) tohto odseku do 31. júla 2025.

K uvedeným správam sa v náležitých prípadoch pripojí legislatívny návrh týkajúci sa cielených zmien trhových pravidiel pre rámec pre komoditné deriváty, emisné kvóty alebo deriváty na emisné kvóty.

(*) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1833 zo 14. júla 2021, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ spresnením kritérií na určenie toho, kedy sa má činnosť považovať za vedľajšiu k hlavnej obchodnej činnosti na úrovni skupiny (Ú. v. EÚ L 372, 20.10.2021, s. 1).“

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 29. septembra 2025. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátneho práva, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 28. februára 2024

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	M. MICHEL